

शिक्षण प्रसारक मंडळ कवठे महानकाळ संचलित

पद्मभूषण वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय,
कवठे महानकाळ.

वसंत

२०२१-२२

वर्ष : ४४

अंक : ३७

संपादन समिती

अध्यक्ष

प्र. प्राचार्य (डॉ.) एम्. के. पाटील

प्रमुख संपादक

प्रा. (डॉ.) मोहन लोंढे

विभागीय संपादक

प्रा. विजय कोष्टी

डॉ. दिलीप गाडे

प्रा. महेश कांबळे

डॉ. मयुर शिंदे

प्रा. आप्पासाहेब कोळेकर

डॉ. धर्मेद्र थोरात

प्रा. रविंद्र पाटील

डॉ. भगवान मोहिते

मांडणी/ मुखपृष्ठ

श्री. अतुल पाटील

२०२१-२२

॥ प्रकाशनाचा काळ ॥

वार्षिक

॥ प्रकाशक ॥

प्र. प्राचार्य, डॉ. एम्. के. पाटील
पद्मभूषण वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय,
कवठे महाकाळ - ४१६ ४०५
सांगली.

॥ मुद्रक ॥

श्री. सुरेश नानासो पाटील
महांकाली प्रिंटींग प्रेस, कवठे महाकाळ - ४१६ ४०५
सांगली.

॥ राष्ट्रीयत्व ॥

भारतीय

या अंकात व्यक्त झालेल्या विचाराशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही.

अनुक्रमणिका

संपादकीय	५
फोटोफिचर	
प्रेरणा	
मार्गदर्शक	
संस्थापक	
मार्गदर्शक	
संचालक मंडळ	
अग्रणी महाविद्यालय अंतर्गत कार्यक्रम	
विविध कार्यक्रम	

गद्य

महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री :	श्रुती रोशन बनसोडे	९
पद्मभूषण वसंतदादा पाटील		
मोबाईलचे दुष्परिणाम :	पुनम बाळकृष्ण कदम	११
आई-बाबांपासून तुटलेला संवाद		
कोरोना एक जागतिक संकट	रेणूका सुरेश बोरकर	१४
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर महानायक	रोहित सुनिल माळी	१६
जागतिक सामाजिक न्याय दिवस	डॉ. संजय कांबळे	१९

चाक कवितासंग्रहातील समतामुल्य	डॉ. रविंद्र भगवात पाटील	२३
वृध्द विमर्श	गीश माने	३३
महायुध्द और हिंदी साहित्य	गंगाधर कांबळे	३६
	पद्य	
नातं	लक्ष्मी बनसोडे	३९
स्वप्न	लक्ष्मी बनसोडे	४०
जीवन खूप लहान असतं	महेश माळी	४१
रोज की तरह फिर बोलता हूँ मैं आज नहीं कल आऊँगा	महेश माळी	४२
कविता	लक्ष्मी बनसोडे	४४
अध्यापकनपूरक व अध्यापनेतर कार्याचा वार्षिक अहवाल		४५

संपादकीय

शिक्षण प्रसारक संस्था, कवठे महाकाळ संचलित पद्मभूषण वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालयास या वर्षी ४४ वर्षे पूर्ण होत आहेत. दरवर्षीप्रमाणे सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षात आमच्या महाविद्यालयाच्या वसंत या वार्षिकाचा हा ३७ वा अंक प्रसिध्द होत आहे. हे शैक्षणिक वर्ष कोरोना काळातील असून, १ आक्टोंबर २०२१ ते २८ फेब्रुवारी २०२२ पर्यंतचे आहे.

आमच्या प्रेरणास्थानी असणारे वसंतरावदादा पाटील, संस्थापक आनंदरावदादा शिंदे यांच्या विचार कार्याची परंपरा पुढे वृद्धिंगत करणारे अध्यक्ष मा. बाळासाहेब शिंदे यांच्या मार्गदर्शनाखाली महाविद्यालयाची वाटचाल सुरु आहे.

महाविद्यालयाचे कुशल मार्गदर्शक आणि तंत्रस्नेही प्र. प्राचार्य मा. डॉ. एम्. के. पाटील यांच्यामुळे महाविद्यालयात अनेक विविध आणि नाविण्यपूर्ण उपक्रम राबविले जातात. याशिवाय महाविद्यालयातील प्राध्यापक वर्ग प्रशासकीय कर्मचारी आणि विद्यार्थी यांच्या मुळे हे महाविद्यालय विविध क्षेत्रात भरीव कामगिरी करीत आहे. यासाठी कवठे महाकाळमहाविद्यालयामध्ये २५०० च्या आसपास विद्यार्थी-विद्यार्थिनी ज्ञानार्जन करीत आहेत. ग्रामीण भागातील एक नावारुपास आलेले, पुरोगामित्वाची जपणूक करणारे हे महाविद्यालय आहे. दुष्काळाच्या झळा पचवून, हातावर पोट भरणारा बहुसंख्य समाज असूनही शिक्षणाची ओढ लागलेला आणि शिक्षणाच्या जोरावर स्वतःची प्रगती करू पाहणारा विद्यार्थी वर्ग महाविद्यालयात शिक्षण घेत आहे. त्याचे समाजभान त्यांच्या लेखनातून दिसून येते. यातूनच महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री पद्मभूषण वसंतदादा पाटील, मोबाईलचे दुष्परिणाम : आई-बाबांपासून तुटलेला संवाद, कोरोना एक जागतिक संकट, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर महानायक, वाणिज्य शाखा करिअरच्या संधी, जागतिक सामाजिक न्याय दिवस,महायुध्द और हिंदी साहित्य अशा वैचारिक गद्यात्मक लेखनाबरोबरच नातं, स्वप्न, जीवन खूप लहान असतं, रोज की तरह फिर बोलता हू, कविता असा पद्यात्मक हुंकार विद्यार्थ्यांनी या अंकात मांडला आहे. अशा प्रकारे वैचारीक वास्तववादी अनुभूतीतून साकारलेली गद्य-पद्य आणि हिंदी, इंग्रजी मधील गद्य म्हणजेच हा अंक आहे.

सामाजिक, सांस्कृतिकतेचे भान ठेवून परंपरा आणि आधुनिकतेचा समन्वय घडवला जातो. यातूनच खास अशी भूमिका घेऊन महाविद्यालयात विविध उपक्रम

राबविलेले आहेत. अग्रणी महाविद्यालय योजने अंतर्गत ग्राहक संरक्षण कायदा व माहिती अधिकार, Data Analysis using MS-Excel, प्राशासकीय कर्मचारी गुणवत्ता वाढ या कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले.

या वर्षामध्ये कोरोनाचा संसर्ग सुरु असल्यामुळे शारीरिक अंतर, लॉक डाऊन मुळे संकलन, संपादन करणे अवघड होते तरी ही आमच्या महाविद्यालयामध्ये अनेकविध कार्यक्रमाचे आयोजन केले. त्यामध्ये साहित्यिक चारुता सागर यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून साहित्यिक आपल्या भेटीला यामध्ये नाटकार गणपत पाटील व पत्रकार गोरख चव्हाण यांचा सत्कार करण्यात आला, कवठे महाकाळ बस स्थानक या ठिकाणी निशुल्क ग्रंथ वितरण करण्यात आले. अशा कार्यक्रमास विद्यार्थ्यांनी उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला. त्या प्रमाणे राजर्षी शाहू महाराज जयंती, लोकशाहीर अण्णा भाऊ साठे जयंती, महात्मा गांधी जयंती, मौलाना अब्दुल कलाम आझाद जयंती, माजी विद्यार्थी स्नेह मेळावा, संविधान दिन, भारत रत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर महापरिनिर्वाण दिन, मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा निमित्त, विविध कार्यक्रम, हुतात्मा दिन, छत्रपती शिवाजी महाराज जयंती, मराठी राजभाषा दिना निमित्त व्याख्यान, आझादी का आमृत महोत्सव निमित्त व्याख्याने असे कार्यक्रम शासनाच्या सुचनेचे पालन करून घेण्यात आले.

‘वसंत’ हा महाविद्यालयीन कर्तृत्वाचा आरसा आहे. विद्यार्थ्यांनी आपल्या सुप्त गुणांना वाव देत सामाजिकतेचे दर्शन आपल्या विविधांगी लेखनातून व कवितेतून व्यक्त केले आहे. महाविद्यालयात वर्षभरात उत्तमोत्तम कार्यक्रम झाले. त्याकडे डोळसपणे पाहिले तर विद्यार्थ्यांमध्ये माणूस घडविण्याचे कौशल्य महाविद्यालयाचे सामाजिकतेची दृष्टी असणारे कुशल प्राचार्य डॉ. एम्. के. पाटील यांच्याकडे आहे. त्यांची प्रेरणा आणि मार्गदर्शन यातून प्रस्तुत अंक पूर्णत्वास पोहचला आहे.

मुखपृष्ठ श्री. अतुल पाटील यांनी तयार करून दिले. त्यांचे आभार तसेच संपादक मंडळातील सर्व प्राध्यापकांनी वेळो-वेळी दिलेल्या सहकार्यासाठी त्यांचेही आभार. या अंकासाठी योगदान देणाऱ्या सर्व प्राध्यापक, कार्यालयीन कर्मचारी, सर्व विद्यार्थी व अंक वेळेत पूर्ण करून दिल्याबद्दल महाकाली प्रेसचे शतशः आभार, विशेष म्हणजे सुबक मांडणी साठी अतुल पाटील यांचे ही आभार !

प्रा. (डॉ.) मोहन लोंडे

वाणिज्य शाखा करिअरच्या संधी

प्रा. डॉ. मोहीते बी.एच.
वाणिज्य विभाग

वाणिज्य शाखा करिअरच्या गोल्डन संधी आपल्यातल्या अनेकांना विशेषतः विज्ञान शाखेतल्या संधीविषयी बऱ्यापैकी माहिती असते, त्याविषयी चर्चाही बरीच होताना दिसते, पण वाणिज्य शाखा गेल्या काही वर्षात ज्या पध्दतीने विकसित होत आहे, त्यामानाने त्याबद्दल महाविद्यालयीन युवक-युवतींना माहिती मात्र पुरेशी नसल्याचेच दिसून येते. कॉमर्स म्हणजे फक्त गणित असा समज अनेक विद्यार्थी विद्यार्थ्यांच्या मनात रुजलेला दिसतो. कॉमर्समध्ये गणित हा अनेक विषयांपैकी एक विषय असतो. त्यामुळे माझं गणित चांगलं आहे म्हणून मी कॉमर्सच्या वाटेला जायचे, अशीही भूमिका घेऊ नका. खरंतर, जागतिकीकरणाच्या रेट्यात व्यवसाय व व्यवहाराचे स्वरूप बदलल्याने वाणिज्य शाखाही अर्थातच अधिक विकास पावली आहे. अभ्यासविषय बदलले आहेत. त्यातून या विद्याशाखेतील करिअरच्या संधीही वाढल्या आहेत. त्यामुळे दहावी-बारावीनंतर आपल्या अभ्यासाचा मार्ग ठरवण्यापूर्वी या नानाविध संधी समजून घेणे हिताचे ठरेल. कॉमर्समधील बेसिक पदवीसोबत आता अकाऊंटिंग आणि फायनान्स मधील बीएएफ, बँकिंग आणि इन्शुरन्समधले बीबीआय व फायनान्शियल मार्केटिंग बीएफएम हे पदवीच्या पातळीचे अभ्यासक्रम उपलब्ध झाले आहेत. वाणिज्य शाखेचा अभ्यास करून बँकिंग क्षेत्रात जाण्यासाठी बीबीआय हा उत्तम पर्याय आहे आणि त्यात पुढे स्पेशलायझेशन करता येते. वाणिज्य शाखेतील स्पेशलायझेशनसाठी अर्थशास्त्र, अकाऊंटिंग, फायनान्स, टॅक्सेशन, इ-कॉमर्स, बिझनेस लॉ, विमा, बिझनेस मॅनेजमेंट, ह्युमन रिसर्च मॅनेजमेंट, फायनान्स मॅनेजमेंट असे अनेक पर्याय उपलब्ध आहेत. भारतासारख्या लोकशाही देशात उत्तम कायदा व्यवस्था उपलब्ध आहे. त्यामुळे कायदा या विषयात चांगलं करिअर करता येतं. कॉमर्सच्या विद्यार्थ्यांसाठी हा चांगला पर्याय आहे. कंपनी लॉ, लेबर लॉ मध्ये स्पेशलायझेशनच्या संधी आहेत. बारावीनंतर पाच वर्ष किंवा पदवीनंतर तीन वर्षांचा कोर्स आहे.

त्याचबरोबर कामगार कायदा, बौद्धिक संपदा कायदा, करविषयक कायदे, बँकांचे कायदे, सायबरविषयक कायदे असे काही दुरस्थ शिक्षणाचे अभ्यासक्रमही आहेत. कॉमर्सच्या विद्यार्थ्यांसाठी सीए., सीएस., आयसीडब्ल्यु अभ्यासक्रम खुप महत्वाचे आहेत. अकाऊंट्समध्ये करिअर करायचं असेल तर चार्टर्ड अकाऊंट आणि कॉस्ट अकाऊंट हे दोन पर्याय उत्तम. तसंच कंपनी कायद्यातील प्रावीण्यासाठी कंपनी सेक्रेटरी हा कोर्सही उपलब्ध आहे हे लक्षात घेऊन त्यादृष्टीने प्रयत्नशील रहाणे गरजेचे आहे. बीएएफ, बीबीआय, बीएफएम यासारखे कोर्स निवडून सहजरित्या सीए, सीएस, एमबीए होता येईल असे अनेकांना वाटत असते पण ते काही खरं नाही. त्यात यश मिळविण्यासाठी त्या त्या संदर्भातील प्रोफेशनल कोर्सचा वेगळा अभ्यास करावाच लागतो. सीए, सीएस, आयसीडब्ल्यु, सीएएफ यांसारख्या महत्वाच्या प्रोफेशनल अभ्यासक्रमात यश मिळविण्यासाठी हुशारीपेक्षाही जिद्द, अथक परिश्रम करण्याची तयारी विद्यार्थ्यांमध्ये असणं आवश्यक आहे. हेही लक्षात घ्यायला हवं.

प्रेरणा...

डॉ. वसंतरावदादा पाटील

✦ वसंत २०२१-२२ ✦

मार्गदर्शक

श्री बाळासाहेब शिंदे

अध्यक्ष

श्री सुरेश पाटील

उपाध्यक्ष

श्री. सुदर्शन शिंदे

सचिव

संस्थापक

आनंदराव (दादा) शिंदे

✦ वसंत २०२१-२२ ✦

मार्गदर्शक

प्रा. डॉ. एम्. के. पाटील
प्र. प्राचार्य

प्रा. बी. एन. पाटील
उपप्राचार्य
कनिष्ठ विभाग

प्रा. एस. व्ही. कर्चे
पर्यवेक्षक
कनिष्ठ विभाग

संचालक मंडळ

श्री. औदुंबर पाटील

श्री. जे.वाय. भोसले

श्री. दिनकर शिंदे

श्री. एकनाथ जगताप

श्री. अशोक पाटील

श्री. तात्यासो फाकडे

श्री. गणपती शिंदे

श्री. एच. बी. पाटील

श्री. ए. जे. खोत

श्री. शहाजी पाटील

श्री. विलास नलवडे

अग्रणी महाविद्यालय अंतर्गत कार्यक्रम

संख्याशास्त्र विभाग : एम्. एस्. एक्सेल. कार्याशाळा

वाणिज्य विभाग : ग्राहक संरक्षक कायदा व माहिती अधिकार

प्रशासकीय कर्मचारी गुणवत्ता वाढ

डॉ. व्ही. एन. शिंदे, कुलसचिव, शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर मार्गदर्शन करताना

अग्रणी महाविद्यालय अंतर्गत कार्यक्रम

मा. मिलींद देशमुख वरिष्ठ सहाय्यक, विभागीय संचालक कार्यालय (उच्च शिक्षण) कोल्हापूर मार्गदर्शन करताना

मान्यवरांचे सत्कार

वाचन प्रेरणा दिन

विविध कार्यक्रम

वसंत भिक्तीपत्रक प्रकाशन

साहित्यिक आपल्या भेटिला नाटककार गणपती पाटील

बस स्थानक येथे निशुल्क ग्रंथ वितरण

ग्रंथ प्रदर्शन

महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री: पद्मभूषण वसंतदादा पाटील

श्रुती रोशन बनसोडे
बी. एस्सी. भाग १

प्रखर देशभक्त, कुशल पक्षसंघटक व महाराष्ट्र राज्याचे मुख्यमंत्री अशा प्रभावी भुमिका प्रभावीपणे निभावणारे व्यक्तिमत्व! सच्चे सहकार महर्षी, सच्चा नेता, पक्षसंघटना सांभाळणारे पद्मभूषण वसंतदादा पाटील

महाराष्ट्रातील सहकार क्षेत्राला एक वेगळे निर्णायक वळण देऊन महाराष्ट्राचा विकास साधणारे नेते म्हणजे वसंतदादा पाटील होत. क्रांतीकारी स्वतंत्र चळवळीचे विधायक कार्य प्रभावीपणे पार पाडणारे नेते म्हणून दादांना ओळखले जाते.

सांगली जिल्ह्यातील, तासगांव तालुक्यातील पद्माळे या गावात १३ नोव्हेंबर, १९१७ साली जन्मलेले वसंतदादा पाटील १९७७-१९८५ या कालावधीत ते चार वेळा महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री झाले. वसंतदादा पाटील यांनी चार वर्ष महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री या पदाचा पदभार सांभाळला. त्या आधी ते राजस्थानचे राज्यपालही राहिले होते. (१९७२ मध्ये ते मंत्री होते.) व १९५२ मध्ये दादा पहिल्याच प्रयत्नात सांगलीमधून आमदार म्हणून निवडून आले होते.

राजकीय जीवन प्रवासामध्ये सुमारे २५ वर्षे दादांनी सांगलीचे प्रतिनिधित्व केले होते. त्यांच्या राजकीय जीवनात त्यांनी महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, राष्ट्रीय मिल मजदुर संघ व महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस आदि संस्था, संघटनांची अध्यक्षपदे सांभाळली. त्यांनी त्यांच्या राजकीय जीवनात केलेल्या कार्यामुळे आज शैक्षणिक क्षेत्राचाही विकास झालेला दिसून येतो.

वसंतदादा पाटील यांनी पक्षकार्याला ज्यादा महत्व दिले होते. वसंतदादा नंतर काँग्रेस पक्षाला एवढे बळ देणारा नेता महाराष्ट्रातुन मिळालाच नाही असे राजकीय निरीक्षक म्हणतात. सत्तेची हाव नसलेले सत्ताधारी असे दादांबद्दल म्हटले जाते. महाराष्ट्राचे नेतृत्व करता-करता समाज सुधारक परिणाम साधणारे निर्णय घेतले.

१९८३ मध्ये दादांनी वैद्यकीय, अभियांत्रिकी महाविद्यालय व तंत्रनिकेतन विद्यालय विनाअनुदान निर्माण करण्याचा निर्णय घेतला. या निर्णयाने शैक्षणिक क्षेत्रात क्रांती घडवली. ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना संधी उपलब्ध होण्याबरोबरच शैक्षणिक क्षेत्रात तसेच औद्योगिक क्षेत्रात विकास घडून आला. 'पाणी वाचवा, पाणी जिरवा' ही संकल्पना प्रथम दादांनी महाराष्ट्रासमोर आणली.

वसंतदादांनी अगदी लहान वयात म्हणजेच वयाच्या १३ व्या वर्षी स्वतंत्र चळवळीमध्ये आपले पहिले पाऊल टाकले. १९४० पासून त्यांनी स्वतंत्र चळवळीमध्ये जोमाने भाग घेतला. भ्रमणध्वनीच्या तारा तोडणे, पोस्ट जाळणे, रेल्वेचे नुकसान करणे, पिस्तुल बाँबचा वापर करणे यामुळे ब्रिटिशांमध्ये दहशत निर्माण करून १९४२ मध्ये त्यांनी ब्रिटीशांविरुद्ध प्रखर लढा दिला. कायदेभंग चळवळीच्या काळात सोलापूरला चार हुतात्मे झाले. या हुतात्म्यांच्या आठवणीसाठी दादांनी चहा सोडला होता. ते कही काळ भूमीगत होते. त्यांना सुमारे तिन वर्षे तुरुंगवासही भोगावा लागला होता. त्यानंतर तुरुंगातून निसटण्याचा प्रयत्न करताना दादांना खांद्याला गोळी लागली होती. त्यामुळे त्यांना पुन्हा तुरुंगवास भोगावा लागला. दादांच्या सुटकेसाठी सांगलीकरांनी सभा मोर्चा या माध्यमातून प्रयत्न केला. या प्रयत्नात रामानंद भारती व बँरिस्टर नाथ पै हे ही सहभागी होते.

सातारा-सांगली या भागात क्रांतिसिंह नाना पटील, यशवंतराव चव्हाण यांच्यासह दादाही स्वतंत्र चळवळीत आघाडीवर होते. महाराष्ट्र उभारणीतील सर्वात महत्वाचे व मोलाचे कार्य म्हणजे दादांनी सहकार क्षेत्राचा केलेला विकास व विस्तार होय. त्यांनी सहकार क्षेत्राचा विकास केल्यामुळे औद्योगिक क्षेत्रात, शेती व्यवसायात तसेच शैक्षणिक क्षेत्रात खूप विकास झाला आहे. सुतगिरण्या, कापडगिरण्या, तेलगिरण्या, खत कारखाने, शेती अवजारांचे उत्पादन, शेती, उद्योग, व्यवसाय यासारखे व्यवसाय सहकारी तत्वावर दादांनी उभे केले.

दादांनी डेक्कन शुगर इन्स्टिट्यूटची स्थापना करून संशोधनाला चालना दिली. आता या संस्थेचे नाव वसंतदादा पाटील शुगर इन्स्टिट्यूटची आहे. त्यांनी १९५३ मध्ये प्रथम सहकारी शेतकरी साखर कारखान्याची स्थापना केली. त्यावेळी त्यांनी स्वतः शेतामध्ये जाऊन शेतकऱ्यांना ऊस कसा लावायचा यांचे प्रात्यक्षिक दिले. महाराष्ट्रातील सहकारी क्षेत्रातील या अद्वितीय कामगिरीमुळे त्यांना १९६७ साली पद्मभूषण ह्या पुरस्काराने गौरवण्यात आले.

मोबाईलचे दुष्परिणाम: आई-बाबांपासून तुटलेला संवाद

पूनम बाळकृष्ण कदम
बी. एस्सी. भाग १

गरज ही शोधाची जननी आहे. या उक्तीनुसार मानवाने आपल्या गरजेनुसार विज्ञानाचा उपयोग करून अनेक शोध लावले. या शोधांपैकी मोबाईल हा आगळा-वेगळा शोध. मोबाईलचा शोध लागल्यापासून जगाचा कायापालट झाला आहे. असे म्हंटले तर वावगे ठरणार नाही. मोबाईलचा प्रसार हा श्रीमंत लोकांपासून ते तळागाळाच्या लोकांपर्यंत झाला आहे. मोबाईल म्हणजे माझा जीव की प्राण! असं सगळ्यांना वाटत आहे.

एकोणिसाव्या शतकात मोबाईलचा या उपकरणाचा शोध लागला. हे एक असे उपकरण आहे ज्यामूळे अनेक दुष्परिणाम माणसाला भोगावे लागतात. दुष्परिणामांचा पर्वत या मोबाईलमूळे डोक्यावर येऊन कोसळला आहे. जसे की मानवी नाती ही खुप नाजुक असतात. नात्यांमध्ये जरा-जरा दुरावा आला तर नात्यांचे मरण हे निश्चित आहे. यांना जागृत करणे खुप कठीण असते. हा दुरावा जो नात्यांमध्ये येतो तो येतो म्हणजे मोबाईलमुळे! अलीकडे बघीतल तर प्रत्येक व्यक्ती हा मोबाईलमध्ये गुंतलेला आहे. सारख किंवा गरज नसताना मोबाईल कानाला लावून इकडून-तिकडं फिरणे हा एक नवीन ट्रेंड आहे. ज्याच्याकडे मोबाईल तो खुप हुशार म्हणे! हा सर्व एक मानवी मेंदूचा भास आहे.

पूर्वी घरात आई-बाबांना बसवून मुलं त्यांना शाळेतील प्रत्येक गोष्ट सांगत. मला तो तसा म्हणाला त्या सरांनी मला शाबासकी दिली. वगैरे-वगैरे असे किस्से सांगत होते, पण आता शाळेतून आल्यापासून ते मोबाईल पाहून आपले मनोरंजन करतात. दिवसभरात ज्या आई-बाबांनी आपल्या आवाजाची एकही झलक ऐकली नसते, त्यांना आपण एका शब्दासाठी तरसवता. खरच हा मोबाईल किती वार्ड आहे पहा, ज्यामूळे जन्म देणाऱ्या आईपासून आपण दुरावलो जातो.

मोबाईल म्हणजे हातातला खुळखुळा

गरज नसेल वाजवायचा
भुरळ पाडणारा हा भुलभुलैया
कशाला करायचा त्याचा गाजावाजा

आजकाल जन्मलेल्या मुलाला जर मोबाईलची एक झलक दाखवली तर ते असं समजेल की कदाचीत हाही घरचा सदस्य असावा नाही का? अंगाईगिताऐवजी लहान मुलांना आज मॉडर्न गाणी ऐकवून शांत केलं जात. आईची ममताही या मोबाईलमूळे कमी होत असावी.

मोबाईलमूळे अनेक रोगांना सामोरे जावं लागतं. त्याच्यातुन अतिनील किंवा घातक किरणे जी बाहेर पडतात. त्यामुळे दृष्टी कमी होते. व जिवनातील सुंदर गोष्टी न्याहाळण्यात आपण कमी पडतो. यांच्यापासून निद्रानाश होतो. आपण मोबाईल खुप वेळ पाहिल्याने झोप कमी लागते. झोप कमी लागल्याने डोळ्याखाली काळे डाग पडणे, यासारख्या अनेक त्रासांना सामोरे जावे लागते. मोबाईल हा प्रत्येक शरीराच्या भागाला त्रास देतो. असे म्हंटले तरी काही चुकीचे ठरणार नाही. कानही बाद होऊ शकतो. अलीकडे इअरफोन आल्याने कुमारवयीन मुले प्रवास करताना, घरी बसल्यानंतर कोणतेही काम करताना कानात इअरफोन घालून गाण्याचा आनंद घेतात. हा आनंद खुप महागात पडेल हे त्यांना कुणी सांगायचं? कानाचे पडदे हे सतत जास्त आवाजाची गाणी ऐकल्याने खराब होऊन कानांना त्रास होऊ शकतो.

कार्पल टनल हा एक नवीन आजार या मोबाईलच्या कृपेने आपल्या जीवनात आला आहे. या आजाराची लक्षणे ही अशी आहेत की यामध्ये हात कापणे म्हणजेच अशक्तपणा येणे, मोबाईल हातातुन घेतला की हात थरथर कापणे, पाय थरथर कापणे, कोणतेही काम करू न वाटणे अशी लक्षणे दिसतात. अशा आजारापासून दूर राहायचे असेल तर मोबाईलचा वापर कमी प्रमाणात करणे हा एकमेव उपाय!

शास्त्रज्ञांच्या मते मोबाईलचा वापर हा दिवसातून ३-४ तासांपर्यंत करावा. अन्यथा खूप त्रास सहन करावे लागतील. मोबाईल चार्जिंग लावून जर कोणाशी बोलत बसलो तर खूप त्रास होऊ शकतो. मोबाईल गरम होऊन त्याचा स्फोटही होऊ शकतो.

शाळेत जाणाऱ्या किंवा कॉलेजमधील मुले ही सतत मोबाईलवरच असतात. अभ्यासातील प्रश्न हे आपल्या बुद्धीने किंवा शिक्षकांच्या मदतीने सोडवल्यास जास्त समजतात, असे माझे मत आहे, परंतु असे न करता प्रत्येक प्रश्न मोबाईलमधील गुगल या अॅपवर टाकून त्याचे उत्तर मिळवले जाते. यामुळे मुलांच्या बुद्धीचा कमी विकास होतो. आपण अश्या प्रत्येक प्रश्नासाठी यावर अवलंबून राहतो. व आभ्यासात यामुळेच तर कमी पडतो. कुमारवयीन मुले ही अश्या जाळ्यात अडकून बसले आहेत की त्या जाळ्यातून सुटण्याचा प्रयत्न केला तर पुन्हा अडकून बसतात. मोबाईलवरील अश्लील चित्रे पाहून गुन्हेगारीचे प्रमाण वाढताना दिसत आहे. या मोबाईलपासून मुलींना खूप त्रास होत आहे. त्यांचे फोटो कोणी व्हायरल केले तर त्यांचे पूर्ण जीवन नष्ट होऊन जाते. त्यांना खूप बदनामी सहन करावी लागते. अश्या गुन्हेगारीचे प्रमाण हे या मोबाईलमूळेच वाढताना दिसते.

शिक्षण घेणाऱ्या मुला-मुलींचे जीवन तर खूप गंभीर समस्येत अडकले आहे.

मोबाईलमूळे जग आले जवळ

वहीपासून लेखणी गेली दूर
माणसासारखी माणसं झाली मुकी
मोबाईलमधील चॅटींगला आली सुगी

मोबाईलमूळे सायबर क्राईम होताना देखील दिसत आहे. बँकींग पासवर्ड ओटीपी यासारख्या गुप्त
गोष्टी कुणाला सांगितल्यास आपण आर्थिक संकटात येऊ शकतो.
एकंदरीत मोबाईल हा मानवी जीवनात खूप धोकादायक आहे.

कोरोना एक जागतिक संकट

रेणुका सुरेश बोरकर

बी. एस्सी. भाग १

या पृथ्वीवर अनेक घटना घडतात त्या पैकी एक म्हणजे कोरोना. डिसेंबर २०१९ च्या मध्यापासून चीन या देशातील वूहान या शहरामध्ये आला तेथील काही माणसे बाहेरच्या देशात गेले तेथूनच हा संसर्ग वाढत गेला. हा रोग जास्त पसरत गेल्यामुळे लोकांच्या लवकर लक्षात आले नाही. डॉक्टरांच्याही लवकर लक्षात आला नाही जेव्हा लक्षात आले तेव्हा खूप उशीर झाला होता. यावर उपाय काढण्यासाठी व हा रोग आटोक्यात आणण्यासाठी शासनाने लॉकडाऊन करण्याचा निर्णय घेतला. व पूर्ण भारत देशामध्ये लॉकडाऊन करण्याचा निर्णय घेतला. व पूर्ण भारत देशामध्ये लॉकडाऊन झाले. शाळा, महाविद्यालये, व दुकाने बंद झाली. यामुळे शासनाचे आर्थिक नुकसान झाले. त्यानंतर माझे कुटुंब माझी जबाबदारी ही योजना करुन घरोघरी जाऊन तपासणी करण्याचे ठरवले.

या रोगावर अनेक शास्त्रज्ञ आणी डॉक्टरांनी उपाय शोधायला सुरवात केली. डॉक्टर यांनी रात्र-दिवस दवाखान्यात काम करुन अहोरात्र जनतेची सेवा केली. अशा या शूर कोरोना योद्धा म्हणजेच डॉक्टर यांना माझा सलाम. रात्रीच्या वेळी एक दीड वाजता नको असणारे ते पीपीडी कीट घालून पेशंटची काळजी घेतली. लोकांनीही शासनाचे नियम पाळले. घरी राहून सहकार्य केले. पण शहरी गेलेले हजारो लोक आपल्या आपल्या गावी परतले. पण काही लोकांना निर्बंध लावले होते. प्रवास करताना खूप त्रास सहन करावा लागला. अनेकांना आपला जीव गमवावा लागला. तसेच डॉक्टरांनाही उपचार करत असताना आपला जीव गमवावा लागला. त्यापैकी डॉ. जावेद अली हे ज्वलंत उदाहरण आहेत. अनेक लोकांचे जीवन व्यवसायावर अवलंबून होते. अशा लोकांचे खाण्या-पिण्याचे वांदे झाले. अशा अनेक लोकांच्या समस्या उद्भवत होत्या. यावर शासनाने स्वस्थ धान्य गावो-गावी वाटप केले. जे गरीब लोक नुसत्या व्यवसायावर होते त्यांना वेळी जेवायला न मिळाल्याने त्यांना आपला जीव गमवावा लागला.

सर्व परीक्षाही रद्द झाल्या. त्यामुळे विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान झाले. तसेच हजारो लोक आपल्या गावी परतले बाहेर संसर्गाचा धोका होता. व गावोगावी निर्बंध लावले होते. डॉक्टरांनी लस काढल्यापासून हा रोग जरा आटोक्यात आला. तसेच पोलीसांचेही खूप योगदान आहे. रस्त्यावर चोख बंदोबस्त केला, सार्वजनिक ठिकाणी गर्दी करणे, सामुहिक चर्चा यावर योग्य ती कारवाई केली. ही परिस्थिती सामान्य होण्यासाठी लस आल्यापासून पुढे कमीत कमी १ वर्षाचा कालावधी लागेल. देशाची सेवा करणे अशा या शूर कोरोना योद्ध्यांना माझा सलाम. डिसेंबर २०१९ मध्ये सापडलेल्या या अतिसुक्ष्म विषाणुने अल्पकाळात जगभरात थैमान घातले. घड्याळाच्या काट्यावर फिरणारे जग अक्षरशः थांबले. भयंकर कोरोना महामारी विरुद्ध लढण्यासाठी प्रत्येक देशात कोरोना योद्धे सज्ज झाले. स्वतःच्या जीवाची पर्वा न करता केवळ देशसेवेचा विचार या कोरोना योद्ध्यांनी केला. महाराष्ट्र सरकारने माझे कुटूंब माझी जबाबदारी ही मोहीम आखली.

कोरोना लढाईतील पोलीस हा अहोरात्र झटत होता. कोरोनामुळे अनेक लोकांनी जीव गमावले तर काहींनी आपले व्यवसाय. या रोगामुळे सर्वांनी पौष्टीक अन्न ग्रहण केले त्याचबरोबर लोकांच्या तब्येती चांगल्या राहिल्या. कोणी आजारी असेल तर घरच्या घरी उपाय केले. निसर्गात अशा अनेक गोष्टी घडत असतात त्यामुळे यावर उपाय करून आपण नक्कीच विजय मिळवू!

तसेच लोकांनी हा संसर्ग वाढूनये म्हणून घरीच बसून राहिले. बाहेरची वस्तू आणल्यामुळे ती धुवून घेवून मगच आत घ्यायची, बाहेर जाताना मास्क घालणे, सॅनिटायझर हाताला लावणे हे सर्व नियम नीट व्यवस्थित लोकांनी पाळले. तसेच सर्व डॉक्टर, नर्स आणि पोलीस यांचे मोठे योगदान आहे.

कोरोना योद्ध्यांचा ठेवू मान
कार्य आहे त्यांचे महान.....

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर महानायक

रोहित सुनील माळी

बी. ए. भाग १

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर हे एक आघाडीचे सामाजिक, आर्थिक, राजकीय व शैक्षणिक विचारवंत होते. त्यांचे विचार आणि योगदान महत्त्वपूर्ण आहे. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे शैक्षणिक कारकीर्द सुद्धा अतिशय भव्य व प्रेरक आहे. त्यांनी शिक्षणासाठी घेतलेले परिश्रम, संपादित केलेल्या अत्युच्च शैक्षणिक पदव्या आणि त्यातून त्यांनी कमावलेली असामान्य व कुशाग्र बुद्धिमत्ता या गोष्टी आजही सर्वांसाठी प्रेरणादायी आहेत. त्याचबरोबर डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी भेदभाव नष्ट करण्यासाठी चळवळ उभारली, तसेच महिलांच्या आणि कामगारांच्या हक्कांचे समर्थन केले. ते ब्रिटिश भारताचे मजूरमंत्री, स्वतंत्र भारताचे पहिले कायदेमंत्री, भारतीय संविधानाचे शिल्पकार, भारतीय बौद्ध धर्माचे पुनरुज्जीवक होते. अशा महान व्यक्तीचे जीवन व कार्य आपण वेगवेगळ्या माध्यमातून समजून घेत असतो. मी आंबेडकरांच्या विषयी माहिती घेत असताना आपल्या महाविद्यालयातील ग्रंथालयामधील लेखक अशोक बाबर यांचे 'आंबेडकरवाद' हे पुस्तक दिसून आले. आणि मी वाचनास घेतले. 'आंबेडकरवाद' या पुस्तकातून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या महनीय कार्याची ओळख झाली. डॉ. आंबेडकर यांच्या एकंदर जीवनकार्यावर बुध्दाच्या तत्वज्ञानाचा प्रभाव दिसून येतो. त्यामुळे त्यांच्या जीवनदृष्टीत आध्यात्मिकता होती. या पुस्तकात लेखक अशोक बाबर यांनी केलेली चिकित्सा व तर्कसंगत मांडणी अभ्यासनीय आहे. बुध्दधर्म, हिंदुधर्म, मार्क्सवाद, गांधीवाद आणि नेमाडे यांचा देशीवाद यांचे तौलनिकदृष्ट्या विश्लेषण केले आहे. तर्कसंगत युक्तिवाद, आधीच्या अभ्यासकांच्या मताचे खंडन-मंडन, आंबेडकरवादी साहित्यसिध्दांत हे बाबर यांच्या मांडणी मधील महत्त्वाचे विश्लेषण आहेत. 'आंबेडकरवाद' या ग्रंथामुळे आपणाला आंबेडकर समजून घेता येतील. या पुस्तकामध्ये बुध्द व मार्क्स यांच्या विचारांची तुलना केली आहे. दोन्ही विचार साम्यवादी आहेत. आंबेडकरांनी बुध्द विचारसरणीला प्राधान्य दिले आहे. हे साम्यवादी विचारच देशाच्या प्रगतीला उपयोगी ठरतील. भारतीय राज्यघटनेमध्ये सुध्दा बुध्दाच्या

तत्वाचे (साम्यावादाचा) विचार दिसून येतात. खरे म्हणजे बुद्ध की कार्ल मार्क्स असे म्हणायलाच नको पाहिजे. असे पुस्तकाचे नाव नाही. असे म्हणल्यास आपण बुद्ध व कार्ल मार्क्स यापैकी एकच निवडतो. पण बुद्ध आणि कार्ल मार्क्स जेव्हा बोलतो तेव्हा ते योग्य होय. बुद्ध व कार्ल मार्क्स यांची तत्त्वप्रणाली एकसारखी होती. आंबेडकरवाद म्हणजे समाजवादी समाज-रचनेच्या निर्मितीसाठी या जगाची जी पुनर्रचना करावी लागेल. त्यासाठी धर्माच्या सहाय्याने स्वातंत्र्य, समता, बंधुता आणि न्याय यावर उभ्या असणाऱ्या लोकशाहीची निर्मिती करण्याची प्रेरणा देणारे समाजजीवन आहे. खरे म्हणजे बुद्ध आणि हा धर्म नव्हे तर तो एक धम्म आहे. धम्म म्हणजे तत्वे डॉ. आंबेडकरांच्या मते धर्म हा माणसा-माणसांमध्ये द्वेषाची,तिरस्काराची भावना निर्माण करतो. भारतामध्ये बरेचसे धर्म आहेत पण त्यामध्ये स्वातंत्र्य,समता,बंधुता पाहायला मिळत नाही. खरा धर्म तोच ज्यामध्ये व्यक्तीला स्वातंत्र्य,समता व बंधुता प्राप्त होते. बौद्ध धर्म हा जर धम्म नसून धर्म असता तर आंबेडकरांनी बुद्ध धर्माचा पुरस्कार केला नसता.आंबेडकरांचे असे म्हणणे होते की, जगाच्या पाठीवर असा कुठलाही देश नाही जेथे धर्माने या देशाच्या इतिहासात इतकी महत्वपूर्ण भूमिका पार पाडली असेल. भारतीय इतिहासामध्ये आपणाला असे दिसून येते की भारतीय इतिहास अन्य काही नसून ब्राह्मणवाद आणि बौद्धवाद यातील श्रेष्ठत्वासाठीचा जीवघेणा संघर्ष आहे.धर्म आणि धम्म यामध्ये आंबेडकरांनी चांगला जीवनमार्ग म्हणून धम्माची निवड केली. 'बुद्ध आणि त्यांचा धम्म' या ग्रंथामध्ये डॉ. आंबेडकरांनी धम्म म्हणजे शासनसंस्थेचे एकरूप किंवा एक मॉडेल म्हणून मांडले. सर्व भारतीयांसाठी एकच धर्मग्रंथ असावा असे त्यांचे म्हणणे होते. त्याप्रमाणे त्यांनी या ग्रंथाची निर्मिती केली. असे म्हणे जास्त उचित ठरेल. आंबेडकरवाद धर्माला कडाडून विरोध करतो आणि धम्म म्हणजे नीती आणि नीती म्हणजे धम्म या संकल्पनेचा स्वीकार करतो. आंबेडकरवाद या ग्रंथात साम्यवादी घडवून आणणारी बुद्धाची साधने सांगितली आहेत. दुःखाच्या कारणाचा शोध घेतला असता बुद्धाला दोन कारणे सापडली. 1) माणसाचे दुःख व दैन्य काही अंशी स्वतःच्या गैरवर्तणूकीचा परिणाम असते.2) माणसाच्या माणसाबाबत असलेल्या असमानतेचा परिणाम होय.गैरवर्तणूकीच्या परिणामातून निर्माण झालेल्या दुःखाचे कारण दूर करण्यासाठी बुद्धाने पंचशील आचरणात आणण्याचा उपदेश केला. हिंसा, चोरी, असत्य कामवासना आणि मादक पेयापासून अलिप्त राहणे. म्हणजे पंचशिलाचे पालन करणे होय.आंबेडकरांच्या मते जाती व्यवस्थेला शास्त्रीय आधार नाही. जातिव्यवस्था ही अशी समाजव्यवस्था आहे की जी हिंदू समाजातील उच्च समजल्या गेलेल्या विकृत मनोवृत्तीच्या वर्गाच्या स्वार्थाकरिता फॅशन म्हणून निर्मिती करण्यात आली. व त्यांनी आपल्या सामाजिक वर्चस्वाच्या बळावर रूढ केली. जातिभेदाने हिंदू समाजाचे पूर्णतः विघटन आणि नैतिक अधःपतन केलेले आहे.लोकशाही म्हणजे जनतेच्या सामाजिक आणि आर्थिक जीवनात मूलभूत बदल घडवून आणणारी आणि या बदलांना जनतेने कोणत्याही प्रकारच्या विवादाचा अथवा रक्तपाताचा आसरा न घेता मान्यता द्यावी अशी व्यवस्था होय. ही पण व्याख्या बुद्धाच्या धम्मावरच आधारित आहे, हे आपणास स्पष्ट होते. आंबेडकरवाद हुकूमशाही विरहित लोकशाही प्रणित राज्य समाजवादाची स्थापना करतो.आंबेडकरांना भांडवलशाही आणि ब्राह्मणशाही हे दोन प्रमुख शत्रू वाटतात. आंबेडकरांनी ब्राह्मणी प्रति-क्रांतिके विश्लेषण करून भारतीय स्थितीतील समाजाची जी तात्कालीन अवस्था होती याची कारणे स्पष्टपणे मांडलेली आहेत. कालिदासाची ही ब्राह्मण साहित्य परंपरा उत्तर आधुनिकीच्या बॅनरखाली चालवली जाते. याउलट

**अध्यापनपूरक व अध्यापनेतर
कार्याचा वार्षिक अहवाल
२०२१-२२**

Statistics Department

In the academic year 2021-22 there were 90 students in B.Sc. I, 49 in B.Sc. Part II, and 20 in B.Sc. III. In B.Com. II there are 173 students and in B.A. I (S.T.D.) 53 students. The following activities were implemented on behalf of the department during the year.

Participation in various programs:-

Students of the department participated in various programs celebrated in the college from time to time.

A) National Statistics Day 2022 and Birth anniversary of Prashant Chandra Mahalanobis is celebrated in Department. : 27 June 2022

B) Celebrated Prof. Dr. C.R. Rao's 102nd birthday: 9 September 2022.

C) Arranged Basic Statistics Quiz competition for B.Sc. I, B.Sc. II, B.Sc. III on 5th June 2022

D) One Day Workshops:-

1. Organized jointly with SUSTA (under MoU) a one day workshop on “Designing and Attainment Of CO'S, PO'S and PSO'S” on 8th September 2021.

2. Organized a one day workshop on “Data analysis using Ms Excel “on Thursday 17th March 2022. (Lead College Program).

E) Poster presentation competitions on occasion of “Prof. Dr. C.R. Rao's 102nd birthday and Dr. V. S. Huzurbazar's 103rd birth anniversary”

F) Lectures / Program Attendance

I) Marathi Language Conservation Fortnight – Programme (Book exhibition) 17 Jan 2022

ii) Celebrated Dr. A.P.J. Abdul Kalam's birth anniversary. : 15/10/2021

iii) Lecture on the occasion of Teacher's Day by Dr. S. S. Kothavale: - 5 Sep 2022

iv) Constitution Day Celebration (Lecture by Dr. B. G. Bhosale): 26/11/2021

v) Celebration of Rajarshi Shahu Maharaj Jayanti. : 26 Jun 2021

vi) Celebration of B. R. Ambedkar Jayanti: 14 Apr 2022

vii) Celebrated National Mathematics Day (Ramanujan Jayanti): 22 December 2021

viii) Mahapratinirvan Din Celebration : 6 December 2021

ix) Celebration of Science Day, 28 Feb 2022

x) Celebration of Science Day lecture by Dr. Goutam Gaikwad: 9 March 2022

xi) Mahatma Jotirao Fule Jayanti Program: 11/04/2022

G) Guest lecturers:

1. Er. Asif Shaikh Guided the students of B.Sc. I,II,III (Statistics) about Scope of statistics subject in software industry.(Date:7 May 2022)

2. Mrs. Karisma Gadikar Shaikh guided the students of B.Sc. I,II,III (Statistics) about Job opportunities in Statistics. (Date:7 May 2022)

3. Prof. Archana More guided the students of B.Sc. I,II,III (Statistics) on the Scope of Statistics.(Date:5 June 2022)
4. Prof. Sarjerao Powar guided the students of B.Sc. I,II,III (Statistics) about job opportunities in statistics.(Date: 6 June 2022)
5. Prof. A. B. Patil guided the students of B.Sc. II (Statistics) about Scope Of statistics. (Date: 20 June 2022)

Visit:

1. Pro. Registrar Dr. V. N. Shinde Visited the Department. (Date:30/03/2022)
2. Dr. R. V. Kulkarni Region Director YCMOU Nashik Visited the Department (17/9/2022)

H) Special activities:-

1. Students Research Project: Statistical study on reducing losses in Tomato cultivation, in Western Maharashtra (Sangli).

2. SUSTA Project Presentation Competition:-

“THE IMPACT OF COVID-19 ON SOCIAL WELFARE” Project Submitted in a Competition organized by SUSTA.

Prof. (Dr.) M. K. Patil
Head, Department Of Statistics

Asso. Prof. V. V. Koshti
Associate Professor

Assi. Prof. S. S. Patil,

Assi. Prof. P. M. Patil,

Assi. Prof. G. D. Satpute

मराठी विभाग

१) दि. १५ ऑक्टोबर २०२२

हा दिवस डॉ. ए. पी. जे. अब्दूल कलाम यांचा जन्मदिवस वाचन प्रेरणा दिन म्हणून साजरा करण्यात आला. त्यानिमित्त भिक्तीपत्रिकेचे प्रकाशन प्रा. शिवाजी कांबळे यांचे हस्ते करणेत आले. ग्रंथालय विभागातर्फे ग्रंथप्रदर्शन आयोजित करण्यात आले. तसेच सदर दिवशी सकाळी १०. वाजता 'आनंद भवन' सभागृहात श्री दत्ताजीराव शिंदे यांचे वाचनाने माणूस समृद्ध होतो या विषयावरील व्याख्यान झाले.

२) दि. ८ जानेवारी २०२२ ते २४ जानेवारी २०२२

या कालावधीमध्ये मराठी भाषा संवर्धन पंधरवड्यानिमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले.

दि. ८ जानेवारी २०२२ रोजी महाविद्यालय परिसरात सकाळी ९:३० वाजता कट्ट्याचे आयोजन केले. सदर कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे मा. राजेंद्र स्वामी (प्रबंधक), आणि अध्यक्षस्थानी प्रा. सुरेश पोळ होते.

दि. १० जानेवारी २०२२

रोजी 'वसंत' भिक्तीपत्रीकेचे प्रकाशन मा. सुरेश पाटील (उपाध्यक्ष-शिक्षण प्रसारक संस्था क. म) यांचे हस्ते करण्यात आले. अध्यक्षस्थानी प्र. प्राचार्य डॉ. एम. के. पाटील होते. तर प्रमुख उपस्थिती म्हणून मा. सुदर्शन शिंदे (सचीव शिक्षण प्रसारक संस्था क.) होते.

दि. १७ जानेवारी २०२२

रोजी सकाळी १० वाजता ग्रंथालय विभागामध्ये 'ग्रंथप्रदर्शन' आयोजित करण्यात आले. त्यामध्ये विश्वकाश, शब्दकोश, स्पर्धा परीक्षेसाठी उपयुक्त ग्रंथ तसेच महाविद्यालयातील प्राध्यापकांचे लिखित ग्रंथ मांडण्यात आले होते. सदर कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे- मा. विशाल शिंदे (अध्यक्ष माजी विद्यार्थी असो.) आणि अध्यक्षस्थानी प्र. प्राचार्य डॉ. एम. के. पाटील हे होते.

दि. १९ जानेवारी २०२२

रोजी सकाळी १० वाजता मराठी विभाग येथे सुंदर हस्तक्षर, सुलखन स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर कार्यक्रमास प्रमुख पाहुणे म्हणून प्रा. अविनाश कांबळे (अंतर्गत गुणवत्ता हमी कक्ष प्रमुख) हे होते.

दि. २० जानेवारी २०२२

रोजी सकाळी १० वाजता कवठेमहांकाळ बस स्थानक या ठिकाणी निःशुल्क ग्रंथ वितरणाचा कार्यक्रम आयोजित केला होता. याप्रसंगी बसस्थानक व्यवस्थापक महेश जाधव यांचे हस्ते प्रवाशांना निःशुल्क ग्रंथ वितरण करण्यात आले. कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानी मा. बाळासाहेब शिंदे (अध्यक्ष-शिक्षण प्रसारक संस्था क.म) प्रमुख उपस्थिती म्हणून मा. सुरेश पाटील (उपाध्यक्ष-शिक्षण प्रसारक संस्था क.म) प्र. प्राचार्य डॉ. एम. के. पाटील तसेच ग्रंथपाल व महाविद्यालयातील प्राध्यापक वर्ग उपस्थित होता.

दि. २४ जानेवारी २०२२

रोजी निबंध व कथालेखन स्पर्धा जाहीर करण्यात आल्या. त्याची मुदत दिनांक. १५ फेब्रुवारी पर्यंत होती. सदर स्पर्धेत विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभला.

३) दि. १० मार्च २०२२

रोजी जागतिक मराठी भाषा दिन साजरा करण्यात आला. खऱ्याअर्थाने २७ फेब्रुवारी हा कविवर्य कुसुमाग्रजांचा जन्मदिवस जागतिक मराठी भाषा दिन म्हणून सर्वत्र साजरा केला जातो. परंतु महाविद्यालयस सुट्टी असल्याकारणाने तो साजरा करता आला नाही. परंतु १० मार्च २०२२ रोजी क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांची पुण्यतिथी आणी १३ मार्च हा मराठीतील प्रसिध्द कथाकार, साहित्यिक चारुता सागर यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून सदर कार्यक्रम मराठी विभाग व भाषा वाडमय मंडळ यांचे संयुक्त विद्यमाने साजरा केला. साहित्यिक आपल्या भेटिला या उपक्रमांतर्गत कवठेमहांकाळ तालुक्यातील कुची गावचे साहित्यिक - नाटककार श्री. गणपती पाटील हे प्रामुख पाहुणे म्हणून उपस्थिती होते. तर अध्यक्षस्थानी प्रा. विजय कोष्टी हे होते. प्रमुख उपस्थिती म्हणून शिक्षण प्रसारक संस्थेचे उपाध्यक्ष- मा. सुरेश पाटील, पत्रकार - गोरख चव्हाण हे होते. तसेच महाविद्यालयातील प्राध्यापक वर्ग व मराठी विभागातील विद्यार्थी उपस्थिती होते.

वरील सर्व कार्यक्रमास शिक्षण प्रसारक संस्थेचे अध्यक्ष मा. बाळासाहेब शिंदे, उपाध्यक्ष मा. सुरेश पाटील, सचिव सुदर्शन शिंदे, प्र. प्राचार्य डॉ. एम. के. पाटील यांचे मोलाचे मार्गदर्शन व सहकार्य लाभले. तसेच विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त सहभाग व प्रतीसाद मिळाला.

प्रा. (डॉ.) मोहन लोंढे
मराठी विभागप्रमुख

Prof. (Dr.) M. K. Patil

Department of Statistics,

* Participation in Workshop/Seminar/Webinar

Sr. No.	Title	Agency/Institute	Date
01	Two day state level online workshop on "Paython Programming"	Kisan Veer Mahavidyalaya, Wai	16-17 June, 2021
02	National Web-seminar on "Recent Trend in Libraries and Research"	Prof. Dr. N. D. Patil Mahavidyalaya, Malkapur	01.08.2021
03	International Conference on "Recent Advances in Statistics"	Sadguru Gadage Maharaj College, Karad	11-12 October, 2021
04	Webinar on "Future Scope of Statistics Government Sector"	Balwant College, Vita	19.01.2022
05	National Level Conference on "Statistica Modeling and Inference"	P.C. Jabin Science College Hubali	29.01.2022
06	Two days National webinar on "NGOs' Initiatives and Intervention in Disability Sector"	Shivaji University, Kolhapur	24-25 Feb, 2022
07	"National Intellectual Property Awareness Program"	Government of India, Intellectual Property India	19.04.2022

* Member of the following committee's formed by Shivaji University, Kolhapur

- i) Member of DRC committee in Statistics.
- ii) Member of Expert Committee.
- iii) Member of preparation Academic Audit format Committee.
- iv) Placement committee Co-ordinator of the teachers in Statge2/ Stage3/ Stage 4/Stage 5.
- v) Subject Expert in Placement committee Statge2/ Stage3/Stage 4/Stage 5.
- vi) Member of scrutiny committee of the placement of the teachers.

Prof. (Dr) Suvarna Balkrishna More

Department of Zoology

1. Award - Maazi Vasundhara- Paryavaran Dut Nagarpanchayat Kavathe Mahankal – 13.12.2021
2. Worked as Subject expert for placement at S U Kolhapur - 21.1.2122and 14 .06 .2022
3. Excursion of B. Sc III at Dandoba (Short study Tour)- 15.1.2022 and Long Study Tour at Mahabaleshwar, Ratnagiri on 9th to 12th May 2022.
4. B. Sc III- Visit to Goat Farming at Punyashlok Ahilyadevi Holkar goat Farming Ranjani on 12.04. 2022. Project on Bird Biodiversity of Kavathe Mahanksl Tahsil, Vermicomposting, Insect Diversity, and butterfly Diversity.
5. Guidance for Research students.
6. Research Papers Published :
 - i)The Study of Habit, Habitat, Web Pattern and Parental Care in *Herennia multipunctata* (Arachnida: Araneae) from Sahyadri Tiger Reserve : International Journal of Science and Research (*IJSR*), ISSN(online): **2319-7064**, Index Copernicus Value (2013):**6.14**, Impact factor: (2015) : **7.803**, Vol. 11 Issue 2 ,Page 266 to 269 (Feb. 2022)
 - ii)Diversity, Habits and Habitats of Anurans from Kavathe Mahankal Tehsil (Dist. Sangli); International Journal of Current Science (IJCSPUB) ISSN **2250-1770**, Impact factor: (2022) : 8.17, Vol. 12 Issue 3, 613 to 621. (July 2022)
 - iii) Amphibian Diversity from Patharpunj area of Sahyadri Tiger Reserve(Maharashtra, India): International Journal of Science and Research (*IJSR*), ISSN(online): **2319-7064**, SJIF (2019):**7.583**, Paper ID:SR21226174454, DOI: 1021275/SR21226174454 (February 2021)
7. Worked as Senior Supervisor for theory exam. – 23rd to 30th Aug. 2022 and Practical Examiner on 2.06.2022 to 06.06.2022.
8. Participated in one day workshop on 'Consumer Protection Act and Cyber Crime Awareness Programme' organized by P.V.P. Mahaviyalaya Kavathe Mahankal, on 15th March 2022.

9. Participated in one day workshop on 'Advances in Zoology Practical Instrumentation and Techniques' organized by Department of Zoology Arts, Commerce and Science College Paluson 9th Feb. 2022.
10. Participated in National Conference on Innovative Trends in Biological Research, organized by Dept. of Zoology and Microbiology, D. P. Bhosale College, Koregaon. Dist – Satara on 9th Nov. 2022.
11. Celebrated wildlife Week – 6th Oct. to 15th Oct 2022 by arranging various activities, such as,
 - i) Exhibition of more than 60 Medicinal plants, Aquatic plants, Marine life, molluscan shells etc.
 - ii) Competition of Poster presentation, Rangoli of wildlife.
 - iii) Prepared Wildlife and Jungle models to create awareness among the students. Exhibition enjoyed by more than 2000 students and teachers of various colleges, Schools and Institutes.

G. D. Satpute (Statistics)

Sr. No.	Activity	Organized by	Duration
01	Attended one day Workshop on Data Analysis using Ms Excel (Convener)	P.V.P. Mahavidyalaya K. Mahankal	17/03/22
02	Attended one day Workshop for non-teaching staff	P.V.P. Mahavidyalaya K. Mahankal	26/03/22
Examination Work			
01	Junior Supervision Practical Exam B.Sc. I	P.V.P. Mahavidyalaya K. Mahankal	3 Days
02	Junior Supervision Practical Exam B.Sc. II		4 Days
03	Junior Supervision Practical Exam B.Sc. III		4 Days
04	Assessment Practical Exam B.Sc. I		2 Days
Achievements			
01	Online quiz: अटल भूजल योजना: स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव (भूजल सर्वेक्षण आणि विकास पुणे आयोजित) दि: १५/८/२२		

V. V. Koshti (Statistics)

Sr. No.	Activity	Organized by	Duration
01	Attended one day Workshop on World Consumer Protection act and cyber crime awareness program.	P.V.P. Mahavidyalaya K. Mahankal	15/03/22
02	Attended one day Workshop on Data Analysis using Ms Excel (Convener)	P.V.P. Mahavidyalaya K. Mahankal	17/03/22
03	Attended one day Workshop for non-teaching staff	P.V.P. Mahavidyalaya K. Mahankal	26/03/22
Examination Work			
01	Paper Setting B.Sc. I, Sem I Sem II 8 Sets	P.V.P. Mahavidyalaya K. Mahankal	
02	Paper Setting B.A. I Sem I, Sem II 8 Sets		
03	Paper Setting B.Sc. III Sem V, 1+1 Sets	Shivaji University, Kolhapur	1 Day
04	Paper Setting B.Sc. II Sem V, 1+1 Sets	Shivaji University, Kolhapur	1 Day
05	External Examiner at B.Sc. II Practical	R.R. Mahavidyalaya Jat, R.R. Patil College Savlaj	3 Days 3 Days
06	Internal Examiner at B.Sc. I, B.Sc. III practical	P.V.P. Mahavidyalaya K. Mahankal	10 Days
07	Assessment B.A.I, B.Sc. I,		4 Days
08	Junior Supervision		10
Achievements			
01	ईगल फौंडेशनचा राष्ट्रीय गरुडझेप पुरस्कार २०२२: गणपतीपुळे दि: ३ एप्रिल २०२२		
02	भीमा-नीरा विकास संस्थेचा राष्ट्रशाहीर आमरशेख पुरस्कार २०२२: इंदापूर दि: १२ जून २०२२		
03	Attended e-test on the occasion of Independence Day organized by MKCL दि.: १५/८/२२		
04	Online quiz: अटल भूजल योजना: स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव (भूजल सर्वेक्षण आणि विकास पुणे आयोजित) दि: १५/८/२२		
05	Online Statistics Quiz organized by Adarsh College, Vita. Date: 29/06/2022		
06	Published 100+ articles in leading newspapers in Maharashtra on various topics		

कला, वाणिज्य व विज्ञान विभाग

सिनीअर विभाग

प्र. प्राचार्य - डॉ. एम्. के. पाटील

इंग्रजी

- प्रा. कांबळे एस्. एस्. एम.ए., नेट
प्रा. कु. सावनूरकर आशिया एम.ए.,सेट

मराठी

- प्रा. डॉ. लोंढे एम्. जी. एम.ए., एम्.फिल., पीएच. डी.
प्रा. डॉ. शिंदे ए. एस्. एम. ए., एम्.फिल, पीएच. डी.
प्रा. सुर्यवंशी एस. व्ही. सेट
प्रा. पाटील रविंद्र एम.ए. बी. एड., सेट
प्रा. कु. इमडे ए. आर एम.ए., बी. एड. सेट, नेट

हिंदी

- प्रा. थोरात डी. पी. एम.ए.सेट, नेट
प्रा. डॉ. शिंदे व्ही. एस. एम. ए. पीएच. डी.

अर्थशास्त्र

- प्रा. सकट के. एल. एम.ए. नेट
प्रा. पाटील सी. बी. एम.ए. बी.एड., सेट

शारीरिक शिक्षण

- प्रा. भोसले ए. पी. एम.पी.एड्.

वाणिज्य विभाग

- प्रा. डॉ. मोहिते बी. एच. एम.कॉम. पीएच.डी.
प्रा. माने ए. एम. एम.कॉम., सेट, नेट
प्रा. खांडेकर ए. एम. एम. कॉम.
प्रा. शिंदे एस. एम. एम.कॉम., सेट

इतिहास

- प्रा. पोळ एस्. एन्. एम.ए.
प्रा. एनापूरे के. जी. एम. ए. सेट

भूगोल

- प्रा. डॉ. कुंभार टी. ई. एम.ए. पीएच. डी.
प्रा. डॉ. पोळ एन्. एस्.
एम.ए.एम्.फिल., पीएच. डी.
प्रा. डॉ. गाडे डी. ए. एम.ए., पीएच. डी., नेट
प्रा. माळी ए. एम. एम. ए. सेट
प्रा. घाटगे व्ही. पी. एम. ए. सेट
प्रा. माने एस. जी. एम. ए. सेट
राज्यशास्त्र

- प्रा. वाघमारे एन. एस. एम.ए.
प्रा. फाकडे एस्. एन. एम.ए.
प्रा. पवार आर. एन. एम.ए. सेट

समाजशास्त्र

- प्रा.सौ. पवार एस. एस. एम. ए.
प्रा. यादव एस. एस. एम. ए.

मानसशास्त्र

- प्रा. डॉ. कांबळे व्ही. डी. एम.ए., सेट, नेट, पीएच.डी.
प्रा. डॉ. सुर्यवंशी एम्. एस्. एम.ए.एम्.फिल., पीएच.डी.
प्रा. सुर्यवंशी डी. एस्. एम. ए. सेट

संख्याशास्त्र

- प्रा. डॉ. पाटील एम्. के.
एम.एस्सी.एम्.फिल. पीएच.डी., डी.आया.टी.
प्रा. कोष्टी. व्ही. व्ही. एम.एस्सी.एम्.फिल., डी.आय.टी.

गणित

- प्रा. दुधाळ आर. ए. एम.एस्सी.एम.फिल.
प्रा. वाघमोडे एस. एन. एम.एस्सी.

वनस्पतीशास्त्र

- प्रा. पाटील टी. जी. एम.एस्सी., एम्.फिल.
प्रा. डॉ. जाधव बी. टी. एम. एस्सी., पीएच.डी.
प्रा. पाटील एस. बी. एम. एस्सी., बी. एड.
प्रा. साबळे एस. एम. एम. एस्सी.
प्रा. पाटोळे एस. एस. प्रा. मुजावर आर. जी.
प्रा. चव्हाण आर. व्ही. प्रा. मलमे ए. एस.

पदार्थ विज्ञान

- प्रा. सौ. महामुनी पी. यु. एम. एस्सी.
प्रा. पाटील एस्. बी. एम. एस्सी.
प्रा. डॉ. शेंडगे एस्. एस्. एम. एस्सी., पीएच.डी.
प्रा. मोरे जी. एस. एम. एस्सी.
प्रा. गोडसे एस. टी. एम. एस्सी.
प्रा. पाटील एम. ए. एम. एस्सी.
प्रा. बील्ले ए. बी. एम. एस्सी.
प्रा. शिंदे एस. एस. एम. एस्सी.
प्रा. कांबळे पी. यु. एम. एस्सी.

रसायनशास्त्र

- प्रा. पाटील एस्. व्ही. एम.एस्सी. एम्.फिल.
प्रा. डॉ. कोरे जी. डी. एम. एस्सी., पीएच. डी.
प्रा. कांबळे ए. ए. एम. एस्सी. सेट
प्रा. कु. पाटील पुजा एम. एस्सी., बी. एड.
प्रा. शिंदे टी. पी.
प्रा. साळुंखे ए. पी.
प्रा. भोसले ए. बी.
प्रा. पाटील एन. एस.

प्राणिशास्त्र

- प्रा. डॉ. कु. मोरे एस. बी. एम.एस्सी., पीएच.डी.
प्रा. पाटील एस. ए. एम.एस्सी.

शारीरिक शिक्षण संचालक

- प्रा. डॉ. शिंदे एम. एम. एम.पी.एड., सेट, पीएच.डी.

ग्रंथालय विभाग / ग्रंथपाल

- प्रा. कांबळे एम. एम.
एम.ए.एम.लिब अण्ड आय.एस्सी, सेट

ज्युनिअर विभाग

उपप्राचार्य – डॉ. बी. एन. पाटील

इंग्रजी

- प्रा. कोळेकर ए. एस. एम.ए.बी.एड., नेट, सेट

मराठी

- प्रा. सौ. सुर्यवंशी एस्. एस्. एम.ए., बी.एड.
प्रा. सौ. ओलेकर एस. डी. एम.ए., बी.एड.

हिंदी

- प्रा. थोरात डी. पी. एम.ए., बी.एड. नेट, सेट

भूगोल

- प्रा. यादव डी. पी. एम.ए., बी.एड.

अर्थशास्त्र / सहकार

- प्रा. वाघमारे टी. ए. एम.ए., बी.एड.
प्रा. पाटील सी. बी. एम.ए., बी.एड. सेट

राज्यशास्त्र / इतिहास

- प्रा. पाटील बी. एन्. एम.ए., बी.एड.

इतिहास

- प्रा. सौ. तोरणे व्ही. एस. एम.ए., बी.एड.

वाणिज्य विभाग

- प्रा. पाटील एस. एस. एम.कॉम., बी.एड.
प्रा. शिंदे एस. पी. एम.कॉम.

शारीरिक शिक्षण संचालक

- प्रा. डॉ. शिंदे एम. एम.
एम.पी.एड., सेट, पीएच.डी.

पदार्थ विज्ञान

- प्रा. शिंदे आर. एल. एम.एस्सी., बी.एड.
प्रा. कर्चे एस्. व्ही. एम.एस्सी., बी.एड.
प्रा. पाटील सुरेश तुकाराम एम.एस्सी., बी.एड.

रसायनशास्त्र

- प्रा. तोरणे एस्. एन्. एम.एस्सी., बी.एड.
प्रा. के. एस. पाटील एम.एस्सी., बी.एड.

गणित

- प्रा. कु. पवार एस. एन. एम. एस्सी.

प्रशासकीय कर्मचारी

कुलसचिव तथा प्रबंधक - श्री. स्वामी आर. ए. एम. ए. जीडीसी & ए

मुख्य लिपीक

श्री. चंदनशिवे बी. टी. बी.एस्सी.,एम.ए.

कनिष्ठ लघुलेखक

श्री. शिंदे एस. एस. बी. कॉम., लघुलेखन

ग्रंथालय लिपीक

श्री. थोरात टी. ए. बी. ए. बी. पी. एड.

श्री. शिंदे एस. बी. एम. ए. बी. लिब.

प्रयोगशाळा सहाय्यक

श्री. मुजावर एस्. एन्. एच. एस. सी.

श्री. जाधव एस्. जे. बी.एस्सी.

कनिष्ठ लिपीक

श्री. शिंदे ए. एस्. बी. ए.

श्री. सोनंद बी. एस्. एम. ए.

श्री. पाटील जी. आर. बी.एस्सी

प्रयोगशाळा परिचर

श्री. पवार व्ही. आर.

श्री. शिंदे जी. व्ही.

श्री. झांबरे बी. जे.

श्री. पाटील व्ही. जी.

श्री. चव्हाण ए. बी. बी. ए.

श्री. गावडे बी. डी. बी. ए.

श्री. खोत व्ही. पी.

ग्रंथालय परिचर

श्री. बोदगीरे एस्. एन्. बी.कॉम

श्री. माने एस्. आर.

श्री. गायकवाड ए. आर.

श्री. व्हनमोरे ए. व्ही.

श्री. पवार आर. एस्.

शिपाई

श्री. भांगले पी. बी.

श्री. वडर आर. बी.

श्री. कुंभार डी. आर. बी. ए.

श्री. पवार एम्. बी. बी. ए.

श्री. जंगम पी. आर. एम.ए.

श्री. कारंडे एस्. पी.

श्री. सपकाळ पी. जे. बी. ए.

श्री. भोसले व्ही. व्ही.

श्री. खोत एस. जी.